

Ardealkul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Inceperea impunerilor fiscale pe 1930

Instrucțiunile Ministerului de finanțe

In vederea impunerilor fiscale pe anul 1930, ministerul de finanțe a trimis tuturor administratorilor financiari dispozițiunile de mai jos:

Prin deciziunea ministerială No. 12054 din 16 Ianuarie 1930 s'a hotărât ca lucrările de impuneri pentru anul 1930 să înceapă la data de 15 Februarie 1930.

In acest scop veți lua măsuri pentru imediata întocmire a itinerariilor de lucru ale instanțelor de impunere. In ficșarea zilelor de lucru se va ține seama de numărul cazurilor de impus atât pentru anul 1930, cât și de cele rămase din trecut, cum și de numărul contestațiilor rămase de judecat, pentru cari instanțele de impunere potrivit modificării ce s'a adus art. 75 sunt competente să hotărească.

Aplicarea impozitului pe lux și cifra de afaceri

Pentru aplicarea noii legi a impozitului pe lux și cifra de afaceri și până la întocmirea noului tarif unitar al valorilor medii, Ministerul de finanțe a decis ca Societățile și Cooperativele să plătească impozitul conform legii noi adică la valoarea facturii, iar celalalte întreprinderi să plătească impozitul pe baza vechiului tarif unitar.

In valoarea facturii pentru societățile anonime și Cooperative intră toate elementele facturii inclusiv taxa de consumație pentru acele articole cari sunt grevate de o asemenea taxă.

Bineînțeles e până la alcătuirea valorilor medii din tariful unitar ce se lucrează în prezent la Ministerul de finanțe, se va ține seamă și de taxele de consumație. Valorile medii ale mărfurilor exportabile, se vor fixa pe baza prețurilor FOB.

Pentru întreprinderile cari pe baza noii legi plătesc impozit la factură, Ministerul de Finanțe va acorda o ușurință în sensul că impozitul se va putea plăti chiar în interval de 15 zile dela finele lunii.

Uzinele „Reșița” și „Astra” în noui faze de dezvoltare

Capitaluri noi pentru industria metalurgică românească

„Financial Times” este informat că un grup financiar anglo-american a pus la dispoziția concernelor industriale principale românești fonduri importante spre a fi întrebuințate pentru înzestrarea căilor ferate române cu material și instalații.

Prin aceasta va deveni posibil ca uzinele metalurgice românești, în special societățile „Reșița” și „Astra” să contracteze cu căile ferate române importante furnituri pe credite cu termen lung și în condițiuni avantajoase.

Precum se știe un aranjament similar a survenit, de curând, între industriile polone și un grup financiar american.

Az erdélyi román bankok fuzióját sürgeti Madgearu pénzügyminiszter

Bankkörökben nagy érdeklődéssel kísérik azt az akciót, amelyet Madgearu pénzügyminiszter indított be az erdélyi román bankok fuzionálása érdekében.

Madgearu pénzügyminiszter ugyanis értekezletre hívta össze a legnagyobb hat erdélyi román bank vezetőit, amelyen ismertették a pénzügyminiszterrel az erdélyi román pénzintézetek pénzügyi és gazdaság helyzetét. A bukaresti értekezleten, amelyen a bankoknak husz delegátusa vett részt, a pénzügyminiszter kifejtette, hogy véleménye szerint

a jelenlegi helyzetet úgy

lehetne a legjobban szánálni, ha a hat legnagyobb erdélyi román bank fuzionálna.

Ezek: a Banca Agrară Kolozsvár, (ennek fuziója a Banca Centralával küszöbön áll), a Bihoreana Nagyvárad, a Cetatea Brassó, az Izvorul Gyulafehérvár, a Timisiana Temesvár és a Victoria Arad fuzionálnak.

A jelenlevő bankképviselők elvben elfogadták a pénzügyminiszter javaslatát és az erre vonatkozó határozat ügyében az érdekeltek rövidesen újabb értekezletre fognak összeülni.

A temesvári pénzpiacon nyugodtabb a hangulat

Temesváron szerdán már teljesen nyugodt volt a helyzet és a bankok rendesen bonyolították le ügyleteiket.

A hét végére elkészült a Polgári Takarékpénztár Rt. státusa, amelynek megtekintése után fog a Banca Naționala inspektora dönten arról, hogy a bankon hogyan lehet segíteni. A státus összeállítását elősegíti az a körülmény, hogy a Victoria kalapgyár, amely 14 millió lejmel érdekelt az intézetnél, új orientációt talált egy bukaresti banknál, amely értesülésünk szerint a Victoria egész váltóstockját átveszi a Polgári Takaréktól, ennél fogva a betétesek között bizakodó a hangulat.

A Sváb Kereskedelmi és Iparbanknál szintén a státus összeállításán dolgoznak és megfeszített erővel folyik az akció az iránt is, hogy a betéteseket moratórium elfogadására bírják.

A bank kétévi moratóriumot kért és ezutánra a betétesek teljes összegben való kielégítését igéri. Természetesen ez a bank részéről is csak kombináció, mert hiszen addig, amíg a státust pontosan nem állították össze, nem tudhatja biztosan, hogy kötelezettségének ilyen értelemben eleget tud-e tenni. A betétesek közül sokan aláírták a moratóriumot, mások arra várnak, hogy a státust közöljék, amikor azután nagyobb nyugalommal ajándékozhatják meg bizalmukkal a pénzintézetet. Reinholz István vezérigazgató ebben az ügyben állandóan vidéken tartózkodik és tárgyal a betétesekkel

Anyagvizsgáló intézetet állított fel a kolozsvári iparkamara

Az új kereskedelmi és iparkamarai törvény lehetőséget ad arra, hogy az egyes kamarák nyilvánossági joggal rendelkező anyagvizsgáló laboratóriumokat létesítsenek. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara most egy olyan anyagvizsgáló intézet felállítását határozta el, amely az összes kereskedelmi, ipari, vám és adóügyekben szükséges vegyelemzéseket elvégzi és ezekről okmányoszerű bizonyítványokat állít ki. A törvény szerint ezeket a hivatalos bizonyítványokat az összes állami, bírósági és egyéb hatóságok kötelesek elismerni. A laboratórium a napokban kezdi meg működését Hexner Béla vegyész mérnök vezetése alatt.

A Bánáti Bankegyesület

azelőtt Sváb Központi Bank és Aradi Polgári Takarékpénztár igazgatósága a következők közlésére kért fel bennünket: Netáni félreértések elkerülésére és betevőinek teljes megnyugtatására a Bánáti Bankegyesület (azelőtt: Sváb Központi Bank és Aradi Polgári Takarékpénztár) igazgatósága teljes felelősséggel kijelenti, hogy a Bánáti Bankegyesület a fizetési nehézségekbe került Hermesbankkal és Sváb Kereskedelmi és Iparbankkal hitelviszonyban nem állott és sem egyiknél, sem másiknál semmi hitellel érdekelve nincsen. A Bánáti Bankegyesület, mely 130 millió lei befizetett részvénytőkéjével és 62 millió lei tartalékalapjával az ország legnagyobb pénzintézeteihez tartozik és előkelő külföldi összeköttetésekkel bír, piacunk ezen megrázkodtatásai épenséggel nem érintik.

Az új szeszárak

A hivatalos lap legújabb száma közli az új szeszárakat, amelyek három hónapra, április elsejéig érvényesek. Eszerint a gabonaszesz ára fokozottan 2,50 lei, a borszesz ára 12 lei, míg a cuika és pálinka árát a miniszterium 11 leiben állapította meg. Ezekben az árakban a fogyasztási illetékek nem foglaltnak. Az árak a mai naptól kezdve lépnek érvénybe.

SĂPTĂMÂNA

*

Am anunțat nu de mult că la Mediaș și-a încetat plățile Mediescher Allgemeine Sparkassa.

Sindicatul băncilor minoritare din Ardeal a început tratative pentru a ajunge la o sanare.

Duminecă dimineața s'a inaugurat, cu o deosebită solemnitate noul palat al soc. de asigurări generale „Franco-Română” din București calea Griviței 23, opera arhitecților A. S. Davidescu și Tomescu.

Parchetele Kocsis din Brașov snt escelente.

Banca Marmorosch, Blank & Co. intenționează să-și înființeze filială și în Timișoara. Conducător al noii filiale este designat dl. H. Haralamb, directorul filialei din Arad a Băncii Marmorosch.

Marele magazin de mașini de cusut, scr. și de biciclete Al. Lilienthal din Cluj, se transformă din firmă individuală în societate pe acții, cu un capital de 6 milioane. Adunarea generală convocată în acest scop, va avea loc în scurt timp.

Banca Victor Ilescu din Cluj, transformată în societate pe acții în luna trecută, urmează tratative pentru a-și înființa o filială în Brașov.

Membrii delegației economice a guvernului s'au întrunit la Ministerul de industrie și comerț.

Delegația a examinat proiectul de regulament al institutului de export creat pe lângă Ministerul de industrie și comerț și l-a aprobat.

S'a examinat apoi proiectul de lege și regulamentul pentru reglementarea prin standardizare a comerțului de ouă.

Direcția exploatarii căilor ferate lucrează la modificarea actualelor tarife.

Dl ing. Ioanid, subdirector în direcția exploatării, a întocmit trei antreproiecte ce vor fi înaintate spre studiu direcției generale: unul prevede micșorarea generală a tarifelor, altul o micșorare parțială și al treilea un program intermediar în legătură cu distanțele.

Dl. Madgearu urgitează fuziunea băncilor ardelenne române

În cercurile bancare se urmărește cu foarte mare atenție acțiunea pornită de dl. Virgil Madgearu, ministru de finanțe, pentru fuzionarea băncilor române din Ardeal.

Dl ministru de finanțe, primind lămuriri asupra situației băncilor române din Ardeal, dela reprezentanții acestor bănci, a declarat, că situația s'ar putea îmbunătăți numai prin

fuzionarea principalelor bănci române din Ardeal, cari sunt Banca Centrală și

Banca Agrară din Cluj, Bihoreana din Oradea, Cetatea din Brașov, Isvorul din Alba-Iulia, Timisana din Timișoara și Victoria din Arad.

Fuziunea Băncii Agare cu Banca Centrală acuma este în stadiu de realizare,

iar a celorlalte bănci, desigur, de asemenea nu va întârzia, acceptând în principiu fuziunea.

Despre banca „Albina” nu ni-s'a anunțat, dacă este în legătură cu vr'una dintre nou-ile fuziuni, amintite.

Piața financiară în Timișoara, începe să devină liniștită

Evenimentele bancare din Timișoara, după cum se știe, produse mare panică.

Crachul Băncii Svăbești de Industrie și Comerț din Timișoara a produs panică atât la Timișoara cât și în celelalte orașe din Banat.

Unii depunători s'au grăbit să-și retragă depozitele.

Casa Celdățenească de Economie din Timișoara, după ce a plătit deponenților o sumă de 14 milioane într'o singură zi, a rămas fără bani așa că s'a văzut silită să înceteze plățile. Banca are o vechime de 35 ani.

Banca Bănățeană Unită cu un capital de peste 200 milioane și 45 de filiale, este și ea asaltată de deponenți. Mai ales se cere restituirea depozitelor, la filiale.

În urma acestor evenimente băncile din Timișoara au încetat de a mai acorda credite.

Politele semnate și aprobate au rămas neplătite.

Comercianții și industriașii cari au mari plăți de făcut sunt astfel într'o situație critică.

În această situație mai mulți deputați și reprezentanți economici au intervenit ca Banca Națională să intervină pentru sanarea situației băncilor ajunse în jenă.

Lucrările statelor necesare pentru spriginul ce s'a promis de către Banca Națională sunt aproape încheiate și astfel se speră, că piața financiară din Timișoara în scurt timp va deveni din nou liniștită, luându-și cursul.

A Resica, az Astra és a CFR. kolaborációja?

Angol-amerikai tőke támogatásával a Resica és az Astra hatalmas szállításokat eszközölnek a CFR. részére

A Financial Times jelentése szerint angol-amerikai tőkecsoport jelentős összeget bocsát tekintélyes romániai iparvállalatok rendelkezésére, amelyek a CFR vonalait és gördülőanyagát fogják az összegből helyreállítani.

Nem látszik kizártnak, hogy az angol-amerikai koncern kölcsönével összefüggően az Astra és a Resica szorosabban kollaborálni fog a romániai államvasutakkal, amelyek részé-

re jelentős szállításokat fognak eszközölni, hosszabb terminusra és kedvező fizetési feltételek mellett.

Az angol-amerikai tőkecsoport bekapcsolódása hasonlatos lesz a lengyelországi tevékenységéhez, amely tevékenység abban nyilvánult meg, hogy az angol-amerikai koncern jelentős összeget bocsátott a legnagyobb lengyel iparvállalatok rendelkezésére.

Fabrica de Piele din Turda lichidează

A acționarii dela Fabrica de Piele din Turda au fost convocați pe ziua de 15 Ianuarie la o adunare generală, în care sau luat dispoziții, dacă este necesar ca fabrica să-și mai

continue activitatea, ori să lichideze.

Lichidarea s'a anunțat pentru că fabrica în ultimii doi ani nu a avut rentabilitatea satisfăcătoare.

A H É T

*

A Marmorosch és Blank bankház igazgatósága elhatározta, hogy a legközelebbi jövőben fiókot létesít Temesvárott, amelynek élére valószínűleg Haralamb Henrik, a Blank cég aradi fiókjának főnöke kerül.

Lilienthal Sándor kolozsvári varrógép, irógép és kerékpár nagykereskedő-cég részvénytársasággá alakul át hatmillió lej részvénytőkével. Az alakuló közgyűlést rövidesen megtartják.

Victor Ilescu kolozsvári bankház, amely decemberben alakult át részvénytársasággá tízmillió lej alaptőkével, tárgyalásokat folytat egy brassói fiók felállítására ügyében.

A brassói Kocsis-féle parketta elsőrangú.

Bürger Dezsőnek, Bürger Albert sörgyáros fiának régi terve, gyógyszerárugyár felállítására jutott a megvalósulás stádiumába. Bürger Dezső már évek óta fizikai és kémiai laboratóriumot rendezett be és itt csöndesen dolgozott. Ilyen előkészületek után elhatározta, hogy fizikai és kémiai tudását kamatoztatni fogja és Marosvásárhelyen nagyszabású gyógyszerárugyárat rendez be.

A kereskedelmi kamarák uniója csütörtöki ülésén több fontos kérdéssel foglalkozott, így a kényszer-egyezségek ügyével, a nagyváradi árutőzsdé kérdésével, amelyeket partolólág terjesztenek a kormány elé, majd elhatározták Románia részvételét a liegei, poseni és budapesti mintavásárokon, valamint kiállításokon.

A kolozsvári pénzügyigazgatósághoz megérkezett a pénzügyminisztérium körrendelete, az ezévi adókvetésre vonatkozólag. A körrendelet szerint az adókvetési munkákat február hó 15-én kell megkezdeni.

A pénzügyminisztérium ma a következő kommunikét küldte közlés végett.

Két olyan híradás jelent meg, amely szerint a pénzügyminisztérium utasította közegeit, vizsgálják felül a bankokban elhelyezett betéteket, az adókvetés szempontjából. A híradás teljesen légből kapott. A pénzügyminiszteri kommuniké nagy megnyugvást keltett országszerte, miután beigazolja, hogy a kormánynak semmi célja elriasztani a betéveket a bankoktól, hanem ellenkezőleg, elő akarja segíteni a tőkekezdést.

Olvassa a

Lemnul-t

Revízió alá kell venni a betétpolitikát

Írta: CHIRILA TRAIAN

A temesvári pénzpiacra ma már minden csendes. Vagy legalábbis szünőfélben van a pánik.

Amikor megkaptuk az első hírt a „Hermes“ bank bukásáról már megállapítható volt, hogy ennek a kis banknak a bukása az ország egyik leg-egészségesebb pénzpiacán

magával fog rántani komoly, jól megalapozott pénzügyi intézeteket is.

Tulságosan sokat és sokan vesztek már az eddigi bankbukások alkalmával. A vesztesek legtöbbször szegény, vagy középosztályú egyének, akik gyakran, hosszú évtizedeken keresztül gyűjtötték kis tőkájukat. A legtrikább eset ma, hogy a nagytőkés egy pénzügyi intézetre, pláne olyanra, — amelynek alapjai megingathatók — bizza betétjeit. A nagytőke szívesebben keresi fel a nagy és biztos fedezésekkel rendelkező pénzügyi intézeteket és inkább megelegszik kisebb kamatokkal.

A legtöbb bankbukásból kifolyó veszteség nálunk a közép és kis — ugynevezett független intézetek — összeomlása által érte a betéteseket.

Romániában, épúgy mint minden tőkeszegény országban, a pénz, amely nélkül sem termelés, sem kereskedelem el nem képzelhető, már egy évtizede, nem áll rendelkezésére kellő mennyiségben.

Ezért virázkodik az uzsorai üzlet a banküzletekben és a magán hiteléletben.

A nagy krízisen látszólag átvérgődtünk. De az átmenet ezer és ezer áldozatot követelt, számtalan felszámolás, csőd és fizetésképtelenség jelzi ennek a tizesztelenség pénzkrízisnek az útját. A legutóbbi temesvári hármos bankbukás példája annak, hogyan eshet áldozatul hibás betétpolitikájának még a legjobban megalapozott pénzügyi intézet is.

A legjobb példa reá a Polgári Bank esete, amely 33 évi múlt után, a betétesek kétheti támadása után treszorjait be kellett csuknia és a fizetéseket beszüntetni. Hiába van óriási vagyona, hiábavaló az igazgatóság minden vagyoni fedezete és a jó üzleti kihelyezések,

A betétes, ha egyszer elveszti bizalmát, csökönnyösen követeli betétjének azonnali visszafizetését.

Természetes, hogy a betéteseknek ez az intranszigenz magatartása súlyossá teszi a helyzetet és a válságba jutott pénzügyi intézetet megmenteni, szanalni szinte lehetetlen.

És érdekes, hogy akkor, amikor a betétesek három áldozata a bukás szomorú bajjaival küzd,

újából fellángolt Temesváron egyes bankok között a versengés a betétek után.

A három banktól felszabadult betétekért vetekednek. És ez az a körtünet, amely egy évtized bankpolitikáját jellemzi. Pénzügyi intézeteink mérlegeiben mindig vezető szerepe jutott a betéteknek, és nem volt bankvezér, aki hivalkodott volna az azal az évi beszámolójában, hogy a „betétállománya“ az idén ennyi vagy ennyi százalékkal nőtt, ami azonban nem mindenkor jelentette a publikumnak az intézet iránti bizalom — fokozódását.

A betétprobléma egyik legfontosabb pénzügyi problémává nőtte ki magát nálunk és ha ezt hamarosan nem rendezik, amíg az olcsó külföldi tőke nem fogja Romániában a konkurrenciát ezzel felvenni,

igen súlyos következményekkel járhat pénzügyi intézeteinkre.

Mert igen kevés kivétellel alig van pénzügyi intézetünk, amely annyira mobil lenne, hogy a rábizott betéteket rövid időn belül kifizetni tudná, anélkül,

„Banca Franco-Română“ a obținut concordatul preventiv solicitat

Tribunalul Ilfov, Secția I Comercială, sub președinția dlui președinte Gheorghian, asistat de d. judecător Christescu, în ședința dela 16 Ianuarie a luat în desbatere cererea Băncii Franco-Române și

a admis în principiu concordatul preventiv în condițiile propuse în cererea băncei,

condițiuni enumerate de noi în reportajele trecute.

D. Ghinea Constantinescu a fost numit jude concordatar conform legii concordatului preventiv.

Termenul convocării credito-

Banca „Victoria“ după moratoriul obținut începe să se saneze complet

Criza economică prin care trece de vreme îndelungată piața financiară a Ardealului s'a resimțit adânc în Arad, unde au fost distruse din temelii trei instituții minoritare și a făcut ravagii și în portofolul vechiului institut de credit românesc banca „Victoria“. Încă acum doi ani, această bancă în jenă financiară, datorită unor conjuncturi și a unor vgdite abuzuri cari, la timpul său, au fost comentate larg de presă și de opinia publică.

Cum la această instituție veterană au rămas interesați încă depe vremuri oameni de întinsă suprafață, politică, socială și economică, cum

hogy maga a pénzügyi intézet helyzete veszélybe ne kerülne, vagy ne veszélyeztetné a hitelgénylők egzisztenciáját.

De lehet betétproblémát megoldani törvényes uton is. Tudtommal a mult kormány és az Institutul Economic foglalkozott egy olyan törvény megszerkesztésével, amely rendezi, illetve

megállapítja az egyes pénzügyi intézetek kapacitása szerinti betétállományi maximumot,

amelyen túl betétet nem fogadhat el.

Itt természetesen nemcsak az alaptökére, hanem egyéb realitásokra is tekintettel kell lenni. Amikor ezt a tervet Bukarest felszínre dobta,

a legtöbb pénzügyi intézet tiltakozott ellene,

pedig mégis csak

a betétprobléma kelevényeit kell elsősorban kioperálni

és csak azután lehet szó hiteléletünk és a banküzlet tőkéletes normalizálásáról, amely első feltétele az egészséges gazdasági és pénzügyi életnek.

rilor a fost fixat la 29 Martie 1930, ora 9 dimineața la Tribunalul Ilfov, Secția I Comercială.

Taxele concordatate vor fi plătite în șase rate semestriale începând cu prima rată la 1 Iulie 1930.

Din registrele depuse cât și din expertizele înaintate rezultă că banca Franco-Română avea la 18 Decembrie 1929, data când s'a făcut cererea de concordat, un activ de lei 1.005.553.163.— față de angajamente de lei 875.346.612.— din care creditorii chirografari în valoare de lei 786.287.115.

sunt Episcopul Roman al Orăzii, d. Stefan C. Pop, Ioanel Mocioni, și alți fruntași ai vieții publice, intervențiile ce s'au făcut atât pe lângă deponenți, cât și la Banca Națională, au avut ca rezultat un moratoriu de trei ani, în care interval Banca „Victoria“ a luat angajamentul să se redreseze financiar.

Se spune că opera de salvare a reclamat la Banca Națională un rescont de două sute milioane lei, la care ar trebui să se mai adauge încă una sută milioane lei, pentru ca expirarea termenului de moratoriu să găsească banca, cu portofoliul în regulă.

A temesvári Hitelbank kényszerregezéségi ügye

A temesvári Hitelbank kényszerregezéségi eljárás megindítását kérte maga ellen és ehhez a temesvári törvényszék elvben hozzájárult. A törvényszék a hitelezőket leszavaztatta. Összesen 4,042.668 lei követelést jelentettek be, ebből 2,831.757 leiel érdekelt hitelező a kényszerregezés mellett szavazott, a többi ellen volt. Brudariu Adrian ügyvéd a bank képviselőjében kifejtette, hogy körülbelül ötszáz ezer lei értékű követelést peres uton támadott meg és ennek az összegnek a hozzáadásával megvan az abszolút többség. A törvényszék nem döntött még és a szavazás után a kényszerregezés megadására vonatkozó határozatának kihirdetését későbbi időpontra halasztotta el.

Imprumutul de refacere al șoselei București-Brașov

O telegramă sosită din Londra ministerului lucrărilor publice și al comunicațiilor din partea Casei Stewart, cu cart guvernul român tratează refacerea șoselei București-Brașov pe cale de împrumut anunță că împrumutul s'a efectuat și că în curând reprezentantul tehnic autorizat al firmei va sosi în București pentru îndeplinirea ultimelor formalități priitoare la înțelegerea stabilită și pentru pregătirea începerii lucrărilor în primăvara anului curent.

Rendkívüli közgyűlést hívott össze a temesvári Polgári Takarékpénztár

A fizetésképtelenné vált Temesvári Polgári Takarékpénztár Rt. február 3-ra rendkívüli közgyűlésre hívta össze részvényeseit. A tárgysorozatban szerepel az igazgatóság jelentése a bank válságos helyzetéről és határozat az intézet működésének mikénti továbbfolytatásáról, esetleg a felszámolásról.

Itt említjük meg, hogy a Banca Națională bukaresti igazgatósága legutóbbi ülésén foglalkozott a temesvári bankok helyzetének kérdésével. Az igazgatóság elhatározta, hogy a Polgári Takarékpénztárnak 25 millió visszleszámitolási hitelt nyújt, hogy a szanalást megkönnyítse.

A Lloydul Roman nagyváradi fiókja ellen is elrendelték a csődöt

A temesvári törvényszék a mult héten a Lloydul Roman biztosítótársaság ellen elrendelte a csődöt. A Lloydul Roman az ország több helyén fiókja és a temesvári törvényszék táviratilag kérte a nagyváradi törvényszék csődbíróságát, hogy nyissa meg a csődöt hivatalból a nagyváradi fiók ellen is. A nagyváradi törvényszék ezt a kérelmet teljesítette és hírói bizottság lepecsételte a Lloydul Roman nagyváradi irodáit és a tulajdonát képező székházat a csődtömeghez tartozónak jelentette ki.

Noui taxe la încărcarea mărfurilor pe CFR

În conformitate cu noua lege a drumurilor, cu începere de la 15 Ianuarie 1930, regia autonomă a căilor ferate impune, la taxa de circulația mărfurilor:

Taxa de cinci lei de fiecare tonă sau fracțiune de tonă asupra mărfurilor încărcate pe vagoane, în una din stațiunile căilor ferate de stat ori particulare, sau încărcate în vasele de transport pe apă, într'unul din porturile țării.

Pentru piatra de var, pirită, minereul de fier, piatra spartă, pietrișul, nisipul și pavelele de piatră se va plăti taxa de 2 lei bani 50 de fiecare tonă sau fracțiune de tonă.

În caz de transbordări taxa se va plăti o singură dată.

Aceeași taxă se va plăti și pentru mărfurile importate.

Se exceptează de la taxă:

Transporturile militare și de regie ale căilor ferate și celele mai ușoare de 50 kgr.

Taxa de circulație a mărfurilor se stabilește după greutatea lor specificată în scrisorile de trăsură și se percepe odată cu plata celorlalte taxe cuvenite regiei autonome a cfr. prin funcționarii acestei administrații.

În același mod se stabilește și se încasează și taxa mărfurilor importate cu calea ferată.

Pentru mărfurile încărcate și pentru mărfurile importate în posturi, taxa se stabilește pe baza greutății în acetele ce însoțesc transportul și se percepe de către agenții vamali.

Nemzetközi automobil-egyezmény

hire járta be a német lapokat, amely szerint a brüsszeli Bureau Permanent kebelében tárgyalások folynak az amerikai autók Európába való özönlésének megállítására. Ezt a hírt megcáfolták azzal, hogy a Bureau Permanentben az amerikai gyárak is benne vannak. Mint értesülésünk nem ugyan a brüsszeli iroda kebelében, de mégis voltak már november elején megbeszélések a francia, olasz, belga, német, osztrák és cseh automobilkartelek képviselői között egy nemzetközi egyezmény érdekében. A tárgyalások még nem jártak ugyan eddig konkrét eredménnyel de elvben megállapodtak abban, hogy saját országaik kormányainál igyekeznek odaahatni, hogy bizonyos vámpolitikai intézkedésekkel nehezsítsék meg az amerikai autók bevitelét. Mindenekelőtt szeretnék az Amerikából bevihető gépkocsik mennyiségét és esetleg minőségét is kontingentálni olyan formán, hogy bizonyos mennyiségben túl és bizonyos minőségek után nagyobb vámot szedjenek. Azonkívül az automobilalkatrészekre is magasabb vámkokat kívánnak megállapítani.

Uj törvény, mely szigoruan üldözi a méregtartalmu gyógyszerekkel való visszaélést

Mit tartalmaz a stupefiantokról szóló törvény végrehajtási u'asítása

Két évig tartó várakozás után a hivatalos lap egyik legutóbbi számában megjelent a méregtartalmu gyógyszerek (stupefiantok) kereskedelmi forgalmáról szóló törvény végrehajtása.

A végrehajtási utasítás szerint stupefiantok alatt értendők azok a termékek, vagy preparált anyagok, amelyek mérgezésre, vagy hasonló visszaélések elkövetésére alkalmasak.

Méregtartalmu gyógyszerekkel való kereskedésre engedélyt, vagy ilyen termékek készítésére autorizációt a közegészségügyi miniszterium ad arra képesített személyeknek, vagy intézményeknek.

Ilyenek:

1. Nyilvános gyógyszertárak és képesített gyógyszerész vezetés alatt álló kórházi gyógyszer-tárak.

2. Nyilvános, vagy magán-kórházak, intézmények, laboratóriumok, amelyeknek a közegészségügyi miniszteriumtól erre speciális engedélyük van.

Stupefiant-anyagok exportálásához szükséges a közegészségügyi miniszterium külön engedélye, valamint annak az országnak a permise ahova importálni akarunk. Ugyanez áll azokra a külföldi méregtartalmu gyógyszerekre, amelyeket mi akarunk importálni.

Rendkívül szigoruan ellenőrzi a törvény a méregtartalmu

gyógyszerekkel való kereskedést. Az erre jogosult személyeknek és kereskedelmi vállalatoknak, valamint az előállító laboratóriumoknak speciális üzleti könyveket kell vezetniük, amelyekbe bejegyzik úgy a beszerzéseket, mint az eladásokat.

A törvényvégrehajtási utasítása a visszalélésekre a következő súlyos büntetéseket szabja meg:

Azok, akik speciális engedély nélkül importálnak, vagy gyártanak stupefiant anyagokat tartalmazó gyógyszereket, 1—2 évig terjedő börtön büntetéssel és 10—100 ezer lej pénzbüntetéssel sújtatnak.

Azok, akik jogtalanul birtokában vannak méregtartalmu gyógyszereknek, vagy fiktív recept útján akarnak ilyenekhez jutni 6—12 hónapig terjedő börtönbüntetéssel és 10—100 ezer lej pénzbüntetéssel sújtatnak.

Ugyanilyen büntetésben részesülnek azok is, akik megkönnyítik más személyek részére az engedély nélküli méregtartalmu anyagok beszerzését, ilyenek élvezésére, vagy felhasználására csábítanak, vagy erre a célra helyiséget tartanak fen (ópium, morfium, kokain stb. barlangok), továbbá az orvosok, akik indokolatlanul méregtartalmu gyógyszereket adnak ki.

Menirea institutului național de export

Ce cuprinde regulamentul de funcționare

Delegațiunea economică a guvernului, a aprobat regulamentul de funcționare a institutului de export, inst. creată recent pe lângă Ministerul de industrie și comerț.

Regulamentul precizează la început atribuțiunile institutului, cari sunt următoarele:

Să studieze posibilitățile și condițiunile de export ale articolelor românești, mijloacele de concurență întrebuințate de celelalte țări exportatoare de articole ce se produc în România; a lua inițiativa exportului, a da directiva pentru intensificarea și ameliorarea lui,

a colabora la crearea organizațiilor de export, a studia sprijinul ce l-ar putea da statul pentru intensificarea lui,

a iniția și a colabora la standardizarea articolelor de export, a studia și propune reglementarea exportului anumitelor produse, a stimula producția articolelor de export și a face în străinătate propagandă. A studia și a-și da avizul asupra proiectelor de legi

și regulamente, privitoare la export, precum și orice alte chestiuni care interesează exportul.

CONDUCEREA ȘI ADMINISTRAREA.

Conducerea institutului a fost încredințată unui director ales în persoana dlui Tătucu, unul dintre cele mai valoroase elemente ale Ministerului de industrie, care aduce, pe lângă energie și un mare talent de organizare și conducere.

Directorul poate fi ajutat de un subdirector. Directorul conduce lucrările și ia parte la ședințele consiliului, denumit „consiliul institutului național de export”.

Consiliul se compune din 17 membri; trei numiți de Ministerul de industrie și comerț; doi, de Ministerul de agricultură; unu, de Ministerul de externe; restul de nouă sunt

delegați de către organizațiile economice

și confirmați de Ministerul de industrie și comerț.

Membrii sunt aleși pe doi ani.

Organizațiile, cari au dreptul să delege cei nouă reprezentanți vor fi fixate de Ministerul de industrie.

Din sânul consiliului se instituie un comitet executiv compus din cinci membri; președintele consiliului ca președinte, doi membri delegați de consiliu și câte unul desemnat de ministerele de agricultură și comerț, având atribuțiuni fixate de consiliu.

Atribuțiunile consiliului sunt: alcătuirea programului de activitate a institutului, controlarea gestiunii lui, alcătuirea proiectului de buget și discutarea tuturor chestiunilor de export.

În afară de aceasta, directorul institutului — cu aprobarea consiliului — poate face apel la comisiuni de specialități.

ORGANIZAREA.

Serviciile institutului sunt: serviciul agricol; minier și industrial; de informațiuni economice și publicații; și serviciul secretariatului general; toate se împart pe acțiuni de specialități.

Fondurile institutului se compun din fonduri bugetare pentru plata personalului bugetar, subvenții din partea ministerelor de industrie, agricultură, finanțe, comunicații și din partea camerelor de comerț, de agricultură și uniunile lor.

Emelkednek a kávéárak

Hamburgi és amsterdami távirati jelentések szerint a kávéárak állandóan emelkednek. Az emelkedés eddig közel 20 százalékot tesz ki, de az általános vélemény az, hogy további áremelkedés várható, mert a braziliai kávéközpont egy nagyobb fontkölesönt szerzett és így a termelők finanszírozását elláthatja mindaddig, amíg a kávé világpiacon árá a mainál magasabb nivót érhet el. A belföldi piacon ennek a nemzetközi árjavulásnak egyelőre csak mérsékelt érzést érezni a hatását, mert a román importőrök egyelőre el vannak látva készletekkel és így csak az új készletek beszerzésénél fogják emelni az árakat abban az esetben, ha addig a nemzetközi árnívó nem fog ismét csökkenni.

Pyram-Pasta tubusban fényesíti és festi a legkényesebb cipőket „LEDA” Timișoara. Autókat, bőröket, tömegárut legjobban a „LEDA” vegyszeti gyár által készített „CELLOLEDIN” Spritzlakkal festhet. Kérjen ajánlatot.

„LEDA”
fabrica de prod. chimice s. a.
TIMIȘOARA

FIGYELŐ

*

Hivatalos megállapítás szerint Romániában a munkanélküliek száma 130 ezer. Tényleg azonban ez a szám sokkal magasabb, mert sokan az összeírások alkalmával kimaradtak. Ha figyelembe vesszük a kisiparosok nagy számát, akik lényegileg szintén munkások és ha továbbá figyelembe vesszük a földmivelőket, akik csak azért maradtak ki az összeírás alkalmával, mert egy kis darabka földjük van, amely azonban távolról sem terem annyit, amennyi a megélhetésére szükséges, tehát a főfoglalkozása bérmunka, akkor teljesen világossá lesz, hogy a munkanélküliek száma aránytalanul nagyobb. Minden munkanélküli átlag 3 családtagot számíthatunk.

A munkanélküliség okai, a részletek tekintve, nagyon különfélék. Azonban a munkanélküliség okának legfőbbként a kormány helytelen gazdasági politikáját kell tekintenünk.

Miként lehet a munkanélküliséget leküzdeni?

A romániai helyzetet ismerve, elsősorban a lakásépítés által. Romániában ugyanis az építőmunkásokat és a velük kapcsolatos iparágak munkásait legsúlyosabban nyomja a gazdasági válság, világos tehát hogy a velük együtt egy a fa, vas, valamint az egyéb nyersanyagot feldolgozó iparok legkönnyebben az építési munkálatok megindításával segíthetünk.

Az építkezéseknél amellől keresethez jutnának, mint segédmunkások a falvak szegényei. Ha a munkásságnak ennyi kategóriája foglalkozáshoz jut, a többi iparok is lélekzethetnek. A fogyasztóképeség emelkedni fog. Így lesz az építkezés problémája Romániában a legfontosabb.

Küzdeni kell tehát az építkezési tevékenység intenzív megindításáért, követelve, hogy úgy az állam, mint a közsegek egészséges lakásokat építsenek.

Ezt a célt akarja különben szolgálni az a törvénytervezet, amelyet lapunk mai számában ismertettünk. Ez a törvényjavaslat a mai formájában csak annyiban felel meg a célnak, hogy beindítja az építkezéseket, amennyiben kötelezi a vállalatokat az építkezési program végrehajtására, de viszont nem nyújt erre lehetőséget, mert nem nyújt támogatást — csak a köztisztviselők építkezéseikhez.

Alaptőkéket emel a Kissebesi Gránitbánya Rt.

A Kissebesi Gránitbánya Rt., amelynek Kolozsvárt van a székhelye, rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy a részvénytőkét ötmillió lejről tízmillió lejre emeli fel. Az újonnan kibocsájtandó részvényeket a régi részvényesek jegyezhetik.

Már a harmadik tervezet készül az állami erdők kereskedelmésítésére

Ha kész lesz a legújabb tervezet, hivatalosan kiadják az érdekelteknek hozzászólás végett

Az állami erdők mikénti kihasználására vonatkozólag, beavatott helyről értesülünk, most készül a harmadik tervezet.

Annakidején megírtuk, hogy az állam saját rezsiben termelje ki az állami erdőt, ettől a tervtől azonban el kellett tekinteni, mert eddig még

egyetlen állami vállalkozás sem mutatott hasznot,

ellenkezőleg mindegyikre rá kellett fizetni.

Ezután egy másik törvénytervezet készült, amely szerint az állam csak azokat az erdőségeket termelte volna ki, amelyek minden kétséget kizáróan rentabilisaknak mutatkoztak volna, a többit állami és magán, tehát

vegyes érdekeltségeknek adta volna ki a kincstár kitermelésre.

Ez a javaslat sem bizonyult jónak és most egy harmadik

törvénytervezet készül az állami erdők kihasználására.

Az újabb javaslat szerint a kincstár saját kezelésben csak kivételes esetben termelne ki erdőterületeket

és a vegyes rendszert vezetik be. Ennek a lényege, hogy az állam apportként viszi a vállalkozásba az állami erdőt, és a vele társuló magánérdekeltségek adják a kitermeléshez szükséges tőkét. Az ilyen vegyes kitermelés csak a nagy területű és nagy tőkét igénylő erdőségeknél volna, míg a kisebb erdőterületeket a jelenlegi rendszer szerint árlejtés útján adnák ki.

Amint értesülünk, az új törvénytervezet már a jövő hét elején elkészül és azután ki fogják adni az érdekelteknek hozzászólás végett. Hogy mikor lesz a tervezetből törvény, azt egyelőre nem lehet még tudni.

A legfőbb gazdasági bizottság elhatározta a kényszeregyezségi törvény módosítását

A legfőbb gazdasági bizottság Madgearu elnöklete alatt ülést tartott, amelyen elsősorban

a mezőgazdasági hitelintézzettel

figlalkoztak. A párisi kedvező táviratok hatása alatt a gazdasági bizottság elhatározta, hogy a Hágában időző román delegáció Párisba fog utazni a szerződés megkötésére.

Foglalkoztak

a külkereskedelmi tárgyalások

kérdésével és megállapították, hogy Csehszlovákia, Ausztria és Németország számos intézkedéssel akadályozzák a román kiviteltek ezekbe az országokba. A gazdasági bizottság elhatározta, hogy ellenintézkedésekkel él és nem hajlandó

presszió alatt kereskedelmi tárgyalásokat felvenni, vagy folytatni. Nincs kizárva, hogy ennek következtében a gazdasági viszony Románia és a fentebb említett államok között elmérgesedik.

Szóba került

a kényszeregyezségi törvény

is. A gazdasági bizottság egyhangú véleménye az volt, hogy a kormány külföldi hitele megkívánja a törvény módosítását és ezért kedden Junian igazságügyminiszter részvételével ebben a kérdésben újabb értekezletet tartanak. Megállapította a bizottság, hogy azt a kedvező hangulatot, amelyet Románia irányában a külföldön a bányatörvény keltett, a kényszeregyezségi törvény teljesen lerontotta.

Taxe de consumație pe băuturile alcoolice sunt a se modifica în interesul financiar și social al Statului

Când s'au întocmit legiuirile actuale în vigoare ale alcoolului s'au fixat taxele de consumație nu după criteriul pur economic și social, ci pare-se după un criteriu de ordin sentimental!

Altfel nu am putea constata, la unele băuturi (cu procentul de alcool atât de scăzut, cum este bunăoară berea), taxe de consumație cu caracter prohibitiv.

Am dezvoltat la timp această chestiune. Statul nu trebuie să aibă în vedere numai interesul financiar pur, ci și pe cel economic și național social.

PRODUCATORUL FABRICANTUL ȘI CONSUMATORUL.

In problema aceasta trei sunt factorii interesați în cauză: statul (din punct de vedere

financiar), producătorul și fabricantul (din punct de vedere economic) și consumatorul (din punct de vedere igienic, sanitar și național-social).

Fără a ne pierde într'un cerc vițios, nu se va putea nici odată ajunge să se împace toate aceste trei interese, cu atât mai mare cuvânt, cu cât prin actualele legiuri s'a stricat echilibrul, care să stabilizeze odată, în rezolvarea acestor probleme.

Statul vrea să aibă încasări cât mai mari din taxele de consumație pe alcool, dar vrea să și lupte contra alcoolismului.

Atunci se naște întrebarea. De ce a lovit cu taxe cu caracter prohibiționist acele industrii cu caracter pur agricol și cu producția băuturilor celor mai puțin alcoolice, cum este bunăoară, industria berei?

Se consumă anual o respectabilă cantitate de orzoaică produsă toată în țară, și sunt anumite regiuni caracterizate prin producția de calitate superioară de această cereală, tocmai în vederea obținerii celui mai bun malț (pentru bere).

Afară de aceasta, berea nu conține decât 2—4 la sută alcool, deci este cea care va influența cel mai puțin asupra alcoolizării populației.

E VORBA DE TAXE CORESPUNZATOARE TARIEI ALCOOLICE.

In consecință s'a propus ca să se taxeze băuturile alcoolice, după gradul de alcool ce conține: berea, vinul, țuica, spirtul agricol și spirtul industrial. Prin această soluțiune se face și un act de dreptate, se realizează și un protecționism agricol, se respectă și un spirit de echitate, față de toate ramurile industriale ale alcoolului și în fine se încurajează indirect și producțiunea agricolă (care procură produse brute).

Statul are datoria deasemenea: de a găsi o întrebuintare cât mai întinsă a alcoolului tare (spirtul), în scopuri industriale, în scopuri alimentare (fabricația oțetului din vin), etc., pentru ca pe deoparte să-i garanteze desfacerea, iar pe de altă parte să-l sustragă consumației (deci alcoolizării populației).

Acestea sunt principiile generale pe cari le găsim nimerite în rezolvarea problemei alcoolului în țara noastră.

Cukoregyezmény Csehszlovákiában

Tudvalevő, hogy Csehszlovákiának van a legfejlettebb cukoripara Középeurópában. Ez az ipar a kiviteli nehézségek következtében bizonyos leépítésre szorult, amihez nem kis mértékben járult hozzá az is, hogy Csehszlovákiában, különösen Morvaországban sok a kis cukorgyár, amelyeknek versenye állandóan rontotta az árakat. Most egyezmény jött létre a csehszlovák cukoriparban, amelynek következtében az összes kisüzemeket leállítják és csak a nagy cukorgyárak fognak termelni.

Mi ujság külföldön?

Gabonamonopolium Csehszlovákiában

Csehszlovákiában az agrár-válság leküzdésére irányuló akciók során felmerült a gabonabehozatal monopolizálásának terve is. A terv szerint társaság alakulna 120 millió csehkorona alaptőkével, amelyből 51 százalékot az állam, 49 százalékot pedig magánérdekeltségek jegyeznének. A társaságnak egyedül volna joga főleg búzát és rozsot importálni Csehszlovákiába úgy, hogy az árakat mindenkor a monopolizált társaság diktálhatná. Természetesen a cél az, hogy az árak szabályozásánál a belföldi termelők érdekei érvényesüljenek.

Megszünik az Itala autógyár

Olaszország egyik legnagyobb autóbilgyára volt az 1904-ben alakult Itala-gyár, amelynek márkája az amerikai autók beözönlése előtt legjobban volt elterjedve Európában. Az Itala az utóbbi évek folyamán fokozatosan leépíteni kényszerült üzemét és ma már mindössze 1200 munkást foglalkoztat. Tárgyalások vannak folyamatban arra, hogy kormánytámogatással az Italat valamelyik más rentabilisabb olasz autógyár olvassza magába.

Németország leszállította a bankkamatot

A Német Birodalmi Bank a váltódiszkont kamatot 7 százalékról 6 és félre, a lombardkamatot 8-ról 7 és félre szálaltotta le. Az újabb bankráta leszállítást az tette indoklaltá, hogy a gazdasági dekonjunktúra következtében nagyarányú tőkeviszáramlás mutatkozik a bankoknál és ennek folytán a Német Birodalmi Banknál is. Minthogy a helyzet hasonló Romániában is, aktuális a kérdés: vajjon a Banca Națională mikor fogja követni a Német Birodalmi Bank példáját?

Két olasz bank csődje

Egyidőben két olaszországi bank csődjéről érkezik jelentés. A Banca Luigi Milanó 35 millió lira passzívával és 30 millió lira aktívával csödbe került. Ugyancsak csőd fenyegeti a turini Banca di Cirié et Wallidi Lanzo-t is, amelynek számos fiókja van a piemonti városokban. A Banca di Cirié már napokkal ezelőtt beszüntette a fizetéseket és egyezségi ajánlatot tett a hitelezőknek, a tárgyalások azonban nem vezettek eredményre.

Tíz százalékos osztalék a magyarországi bankoknál

A magyarországi pénzintézetek 1928-ban 60 millió pengő nyereséget mutattak ki 600 millió pengő alaptőke mellett és így az akkori dividenda átlagosan 10 százalékot tett ki. A magyarországi bankok 1929 évi üzleti eredménye sem marad az előző évi eredmény mögött és így az a véleménye pénzügyi köröknek hogy az osztalék erre az évre is 10 százalék lesz.

Cartelurile ținesc apărarea producției contra creditorilor de reacredință

Carteluri și uniuni — Piața comercială și concordatul

Lacunele legeri concordatului preventiv au provocat o reacțiune a creditorilor.

Comercianții angrosiști și fabricanții țin mereu consfătuiri cu tendința să alcătuiască un front unic contra debitorilor de rea credință.

Zilele trecute a avut loc o întrunire a

fabricanților de piele și ghete din țară

în care au hotărât să nu mai adere, sub nici un motiv, la vre-o cerere de concordat.

ORGANIZAREA PRODUCĂTORILOR.

Nu e un caz izolat. E o mișcare serioasă în toate ramurile ca să se ia măsuri identice.

La Oradea Mare, de exemplu,

fabricanții de licheur și băuturi spirtoase s'au constituit într-o societate numai să se apere contra debitorilor de rea credință.

cari au produs în ultimul timp, pagube mari fabricanților.

La Timișoara morile s'au cartelat pentru ca să evite pierderile ce au avut în ultimul timp.

La Cluj sunt tratative în-

tre angrosiștii de cereale în acelaș scop.

Societățile de becuri electrice sunt de multă vreme în cartel.

După cartelul fabricanților de zahăr, de ciment, al fabricanților de fier, s'a format cartelul fabricanților de bere, iar în urmă la Timișoara al fabricanților de mobile.

La 17 c. au avut loc tratative între fabricanții de mătase. Tot în acest scop e vorba ca și fabricanții de textile să facă un birou comun de vânzare.

COMERCIANȚII ȘI ORGANIZAȚIILE PRODUCĂTORILOR.

Desigur că organizarea producătorilor va avea ca efect înăsătosirea pieței noastre. Nu este mai puțin adevărat însă, că se înăsprește situația comercianților. Nu trebuie uitat că condițiunile de vânzare a cartelurilor sunt mai precise, iar creditele pe termen mai scurt ca cel de până azi. Oare în situația de azi când comerțul se sbate în foarte mari greutăți, din cauza crizei economice și a crizei de consum, va putea suporta aceste noi sacrificii?

A kis bankok fuziójának szükségét igazolják az 1929. évi bankmérlegek

Nem volt kedvezőtlen a nagy és közép intézetek múlt évi helyzeté, de a támasznélküli kisbankok költségeiket is alig keresték meg

Két körülmény befolyásolta a bankok múlt évi prosperitását; az egyik, hogy a kamat-marge (a kamathatár) lényegesen kisebb volt, mint az előző években, a másik, hogy a gazdasági krízis következtében a bankoknak állandó óvatossági politikát kellett folytatniuk a kihelyezéseknél és így

a teaurált tőkék kamatvesztései rontottak az évvégi eredményen.

Eddig még egyetlen pénzintézet

mérlege sem került nyilvánosságra és így korai volna még pozitív megállapításokat tenni, hogy milyen eredménnyel zárták a bankok a múlt évet, azonban a legtöbb intézetnél már befejeződtek a mérlegzáró munkálatok és így egy bizonyos áttekintés mégis nyerhető.

Egybehangzó vélemények szerint az általános üzletmenet nem volt kedvezőtlen. Annak ellenére, hogy tömeges fizetésképtelenségek voltak, a bankokat nem érték jelentős veszte-

ségek, amit éppen az elővigyázatosági politikának köszönhető. Szinte bizonyos, hogy

a fizetésképtelenségekből származó veszteségek sehol sem érték el azt a tartalmat, amelyet a múlt esztendei mérlegben a kétes követelések fedezésére előirányoztak az intézetek.

Jellemző lesz az ideai mérlegekre a betétállományok nagyarányú megnövekedése, ami amellől bizonyít, hogy a magánuzsora kiment a drvátból, a kistőkések nem biznak többé a megszorult adósokban és inkább biztos alapokon nyugvó bankokban helyezik el tőkéiket. A tőkeképződések arányában növekedtek a folyószámla-követelések és növekedett a tárcaváltók állománya is, viszont a devizauzletek a stabil lej óta minimumra redukálódtak.

Összefoglalva, a helyzet a bankmérleg tekintetében olyannak látszik, hogy a külföldi tőkeforrásokkal rendelkező pénzintézetek, amelyek a belföldi tőkénél olcsóbb tőkékkel dolgozhattak, kedvező üzleteredményt értek el, viszont azok az intézetek, amelyek kizárólag belföldi tőkére voltak rászorulva, gyengébb eredménnyel zárták múlt évi mérlegüket.

Van azonban egész sereg olyan intézet, amely még a rezsköltiséget sem kereste meg,

ezek azok a vidéki kisbankok, amelyek minimális bankközi visszleszámitolás felett rendelkeztek, viszont a kisbankokkal szemben megnyitkozó bizalmatlanság miatt jelentős betétállományra nem tehettek szert és ennek következtében kihelyezéseik egészen szűk keretek között mozogtak. Egészen bizonyos, hogy ezek a kisbankok, ha továbbra is fenn akarnak maradni,

kénytelenek lesznek beolvadni a nagyobb intézetekbe,

mert a kamatok további konszolidálásával különben, sorsukat nem kerülhetik el.

Hogy milyen lesz a bankok ezévi helyzete, arra nézve csak optimistikus jóslásokba lehet bocsátkozni, mert biztató tünetek vannak arra, hogy a gazdasági krízis elérte mélypontját és hogy a helyzet úgy az iparban, mint a kereskedelemben csak javulhat, másfelől pedig

a külföldi tőke is egyre intenzívebben kapcsolódik bele Románia gazdasági életébe,

ami a vállalkozási kedvet kétségtelesen fel fogja lendíteni. A külföldi tőke most, hogy a kormány hatályon kívül helyezte az ingatlan bekebelezésekkel szembeni állami elsőbbséget, az eddig teljesen elhanyagolt jelző üzleteknél igen jelentős szerepet kaphat, amelyet bizonyára nem is fog kiaknázatlanul hagyni.

Felszámol a Tordai Bőrgyár Rt.

A Tordai Bőrgyár Rt. január 15-ére rendkívüli közgyűlést hívott össze, melyen a részvényesek arról fognak határozni, hogy a vállalatot felszámoltassák és a bőrgyári üzemet megszüntessék. A felszámolásra az adott okot, hogy a vállalat rentabilitása az utóbbi két év alatt nem vol kielégítő.

ROSENFELD JENŐ

gyapotosztálya

Târgu-Mures

Cluji Ierakat:

Telefon 2-16

E. BISCHITZ, Cal. Reg. Ferd. 40

Állandóan raktáron
fehér és nyers sző-
vfonalak és fejtők

Eladás csak nagyban.

Nem vagyunk felkészülve külkereskedelmi szerződések kötésére

A kormány pár hónap alatt akarja jóvátenni azt, amit egy évtizeden át elmulasztottunk

Nincsenek statisztikáink, nincsenek külkereskedelmileg képzett diplomatáink -- ne siessünk hát a szerződésekkel

A román-lengyel egyezmény tanulságai

Nem az ellentmondás kedvéért írjuk, hogy ne siessünk a kereskedelmi szerződésekkel. Madgearu miniszter és a kormányai az, amit elmult tiz év alatt ezen a téren elmulasztottunk, néhány hónap leforgása alatt akarnak pótolni.

Mielőtt rámutatnánk azokra a veszélyekre, amelyek a gyorsan nyélbeütött kereskedelmi szerződések következtében az ország iparára, kereskedelmére és mezőgazdaságára háramlana, szögezzük le az alábbi tényeket:

1. Az államok közötti külkereskedelmi szerződéseket nem kötik rövid időre, az időtartam rendszerint 3—5—10 év.
2. Az új területi változás óta Románia gazdasága átalakulási folyamaton ment keresztül, nyert ipari jellegében, emelkedett agrárállam mivoltában is de egyelőre még nem tudjuk, hogy milyen irány felé tendál.

Nagyon fontos volna pedig tudni, hogy jövőre nézve milyen fejlődési irányt akarunk szabni az országnak. Ha ipari állammá akar kifejlődni Románia, akkor azokra a cikkekre, amelyeknek gyártására be vagyunk rendezkedve, a legteljesebb vámvédelmet kell biztosítanunk, ha azonban a mezőgazdasági érdekeit tartjuk szem előtt

akkor az ország ipari jellege csak másodlagos szerepet játszik

és a mezőgazdasági cikkek külföldi kedvező értékesítését a legnagyobb áldozatok árán is lehetővé kell tennünk. Ezek az áldozatok pedig nem egyebek, mint hogy azoknak az államoknak az iparcikkeit, ahol mi terményeinket eladjuk minimális vámtarifa mellett engedjük be az országba, hogy az illető államok ugyan csak kedvező vámtarifát alapítsanak meg a mi mezőgazdasági cikkeink bevitelénél.

3. Kereskedelmi szerződések kötését, komoly tanulmányok és statisztikák kell hogy megelőzzék, mert egy külkereskedelmi szerződés megkötése nem olyan egyszerű, mint valami adásvételi ügylet, külön tudományt és képzettséget igényel, sőt diplomáciát is akárcsak egy politikai misszió.

Románia az utolsó kereskedelmi szerződését, ha jól tudjuk talán 15 évvel ezelőtt kötötte, azóta a régi külkereskedelmi szakértőket

új beamter generáció váltotta fel,

amely talán a legegyszerűbb technikai kérdéseivel sincsen tisztában.

Ennél is súlyosabb, hogy nincsenek megfelelő külkereskedelmi statisztikáink. Ezt a hiányt a kereskedelemügyi minisztérium úgy akarta pó-

Ha volna vámpolitikai központ...

A külföldi államok mindegyike ma már jól kiépített és évtizedes multra visszatekintő Vámpolitikai Központtal rendelkezik, amelyeknek egyetlen feladatuk az, hogy nyilvántartják az illető állam bevitelét és kivitelét, jelentéseket állítanak össze azokról a külföldi gazdasági és vámpolitikai eseményekről, amelyeket kormányaik a külkereskedelmi egyezmények és szerződések megkötésénél felhasználhatnak. Nem kerülnek el a Vámpolitikai Központok figyelmét a különböző fuvar-egyezmények, vasuti tarifa változások sem, amelyek mind fontos szerepet játszanak egy állam külkereskedelmi életében.

A romániai kereskedelmi és iparkamarák 1924. évi kongresszusán javaslat hangzott el egy ilyen Vámpolitikai Központ felállítására vonatkozólag nálunk is,

azonban annak megvalósítására nem került sor.

Hogy gyakorlatban mit jelent egy Vámpolitikai Központ hiánya, azt alkalmunk volt tapasztalni a közelmúltban, amikor Lengyelországgal megkötöttük a gazdasági egyezményt, (acord economic), amely tulajdonképpen előfutárja akart lenni egy román-lengyel kereskedelmi szerződésnek.

A LENGYEL MEMENTÓ.

Ha tudta volna a kormány, hogy Lengyelország milyen óriási árumennyiséget hoz be Romániába és milyen fontos piaca vagyunk importcikkeinek elhelyezésénél, semmi esetre

tolni, hogy a kereskedelmi kamarák útján kérdőíveket bocsájtott ki az összes gazdasági rétegekhez azzal, hogy tegyék meg megjegyzéseiket, tüntessék fel igényeiket a kereskedelmi szerződésekre vonatkozólag.

Hogy milyen hézagos, sőt analfabéta válaszok jöttek be arranézve mindenki meggyőződést szerezhet, aki betekint a kamarák adatgyűjtéseibe. A legegyszerűbb adatok is hiányznak a szakszerű javaslatokhoz és így a fejtelenség tökéletes.

sem került volna sor egy olyan hátrányos, majdnem azt lehetne mondani szégyenteljes szerződésre, amely kontingentálja bor és gyümölcs-exportunkat Lengyelországba és kiköti azt, hogy

csak lengyel importőrök által bonyolíthatjuk le bor és gyümölcs kivitelünket

a lengyelországi piacra.

Ez a formaságnak látszó lényeg megkötötte a romániai bor és gyümölcskivitel kezét lábát, aminek hátrányát különösen az erdélyi termelők érzik keservesen, mert legjelentősebb elhelyező piacukat érzik kicsuszni lábuk alól.

NINCSENEK STATISZTIKÁK.

Egyetlen cikk keretében fel sem lehet sorakoztatni mindazokat a szempontokat, amelyeket figyelembe kell venni egy külkereskedelmi szerződés megkötésénél, még csak jellemzésül említjük meg, hogy

1925. óta nem került nyilvánosságra az a külkereskedelmi statisztika, amely tájékoztathatná az érdekelteket afelől, hogy, az egyes államok export, vagy import cikkei milyen mértékben csökkentek, vagy emelkedtek romániai viszonylatban,

nem is beszélve arról, hogy azt is tudni kéne, hogy egyik, vagy másik cikk kivitele, vagy behozatala miért csökkent, vagy miért emelkedett, miért esett például vissza állatkivitelünk Csehszlovákiában és Ausztriában és milyen mérvű

rekompenciákat adjunk, hogy a román állambevétel kontingensét emeljék.

Ne siessünk hát a kereskedelmi szerződések kötésével.

A kormány ne tárgyaljon egyszerre több állammal, hanem azok fontosság szerint vegye sorra őket,

bocsássa nyilvánosságra az 1925. óta hiányzó külkereskedelmi statisztikákat, hogy gazdasági érdekeltségeink megtehessek észrevételeiket.

NEM HASZNÁLT A FENYEGETÉS.

Madgearu miniszter az új vámtarifában expressis verbis kimondja, hogy 1929. augusztus elsejétől 1930. március elsejéig, vagyis mindössze hét-hónap alatt meg kell kötniök a külföldi államoknak Romániával a kereskedelmi szerződéseket, mert

különben a mai vámoknál ötven százalékkal magasabb vámokat kell fizetniök a romániai bevitelnél.

Hogy ez a fenyegetés nem sokat használt, azt látjuk abból, hogy a külföldi államok nem nagyon törték magukat a román szerződés után.

A külföldi államok jól tudják, hogy nincs egyetlen egy olyan ország, amely annyira rá volna utalva a külföldi államokra, a mezőgazdasági cikkek és nyerstermények elhelyezésénél, mint éppen Románia. Volt ugyan egy időszak, amikor

Románia diktálhatta volna feltételeit.

éllenszolgáltatások nélkül is örömmel fogadták a román mezőgazdasági terményeket és a román nyersanyagokat, ezt az időt azonban nemhogy kihasználták volna a kormányok, ellenkezőleg hihetetlenül magas kiviteli vámokkal és szállítási költségekkel valósággal guzsba kötötték exportunkat.

VÁLTOZOTT A HELYZET.

Azóta sajnos változott a helyzet. Bulgária, Jugoszlávia, Magyarország, ujabban pedig Oroszország is előretörték a román kivitel piacain és már bizony áldozatokat kell hoznunk, hová terményeink, nyersanyagaink elhelyezését valamiképp biztosítsuk.

A kormány módosítsa a vámtarifának azt a klausuláját, amely a minimális és maximális vámok életbeléptetésére vonatkozik és

a március 1. határidőt hallassza el további intézkedésig.

És főleg pedig ne siessen olyan nagyon a külkereskedelmi szerződésekkel.

Oficiul licitațiilor și instituțiile autonome

Raporturile dintre aceste organizații

Ministerul de finanțe a trimis departamentelor circulara privitoare la Oficiul licitațiilor publice:

Pentru determinarea raporturilor între Oficiul Central de Licitații și Regiile Publice comerciale și Instituțiile autonome ale departamentului dv. avem onoare a vă comunica următoarele:

Oficiul Central de Licitație nu va centraliza și nu va ține nici o licitație a vre-unei Regii publice comerciale sau Instituții Autonome dependente de Departamentul dv.

Oficiul central de Licitație va avea însă numai controlul ținerii licitațiilor de către Regiile Publice comerciale și Instituțiile autonome, după normele prevăzute pentru licitații în legile și regulamentele respective de funcționare.

În cazul când legea sau regulamentul unei regii publice comerciale sau instituții autonome nu conține nici o normă pentru licitații se vor avea în vedere de administrațiile publice autonome toate prevederile noiei legi a Contabilității publice din 1929 dela art. 81—115.

Acest oficiu central de licitații va putea trimite prin urmare ori când delegați, cari să ia parte atât la licitații cât și la recepționarea furniturilor administrațiilor publice autonome, precum și dreptul de a ține o evidență a aprovizionării materialelor ce le necesită Regiile Publice comerciale și Instituțiile autonome.

De asemenea toate lucrările de normalizarea furniturilor și modernizarea caietelor de sarcini vor trebui să fie respectate întocmai de toate administrațiile publice autonome dependente de dv.

Pentru necesitățile actuale ale Oficiului Central de Licitații, vă rugăm să binevoiti a dispune ca regiile publice comerciale și instituțiile autonome să comunice cât de curând acestui Oficiu, următoarele date:

Programul detaliat de furnituri și lucrările executate în cursul anului 1930;

Copii după toate procesele verbale încheiate de către comisiile de licitații;

Câte trei exemplare din fiecare caiet de sarcini care servește actualmente la licitațiile ce se țin;

Lista nominală a tuturor furnizorilor și antreprenorilor cari ead în prevederile art. 27 din regulamentul citat mai sus;

Numerile din Monitorul Oficial în care sunt publicate actualmente sau în viitor licitații pentru anul în curs, sau copii după toate publicațiile de licitații ce se vor ține;

Un buget intern dezvoltător al cheltuelilor de materiale aprobate pe 1930;

O listă completă a cantităților din fiecare fel de materiale consumate efectiv în tot cursul anului 1930, cu indicațiunea ultimului preț unitar,

obținut la ultima licitație respectivă (prețurile unitare și cantitățile vor fi exprimate în unitățile curente din comerț);
Data, ora și locul unde se vor face recepționările furniturilor și lucrărilor de către comisiunile de recepție.

Legea concordatului preventiv se modifică

O importantă ședință a Delegației Economice a guvernului

Delegația economică a guvernului examinând chestia creditului agricol în legătură cu interesele creditului funciar rural, făcute în vederea apărării intereselor acestei din urmă instituții, a însărcinat pe d. ministru de agricultură și domenii să termine și să încheie tratativele cu reprezentanții creditului funciar rural.

Negocierea convențiilor comerciale.

Delegația economică a guvernului a examinat și fixat bazele după cari se vor trata

nouile noastre convențiuni comerciale cu statele streine pentru garantarea acelorași interese agrare.

Creditul intern în raport cu legea concordatului.

Delegația economică a guvernului a luat act de comunicarea făcută de d. V. Madgearu, ministru de finanțe cu privire la situația creditului pe piața românească în raport cu legea concordatului, hotărând ca examinarea acestei chestiuni să înceapă în ședința viitoare.

Elkészułt az építkezések előmozdításáról szóló törvényjavaslat

A felállítandó Autonom Építkezési Pénztár szerepe az építkezések előmozdításában

A kormány által beígért új építkezési törvény javaslata elkészült. A törvénytervezet azonban, amelytől az építkezések intenzív megindulását reméli az ország, távolról sem elégíti ki az igényeket.

A törvénytervezet alapelve egy autonom építkezési pénztár alapításán épül fel. Ez a pénztár olcsó hitelt fog folyósítani lakások építésére, parcellákat vesz és azokat háztelkekre osztja fel, egyszóval a lakásinség elleni kampányt ez a központi szerv fogja irányítani.

Az autonom építkezési pénztár két kategóriájú lakások építésére nyújt kedvezményeket.

Az első kategóriába tartoznak a néplakások. Néplakásnak nevezi a törvénytervezet a maximálisan három lakosbából, konyhából, fürdőszobából és egyéb mellékhelyiségekből álló családi lakásokat.

A második építkezési cso-

portba tartoznak a gazdasági lakások (igy nevezi a törvénytervezet) amelyek maximálisan hat szobából, konyhából, fürdőszobából és egyéb mellékhelyiségekből állanak.

A törvény által biztosított kedvezményeket igénybevehetik úgy a lakás, mint kereskedelmi üzletek céljaira épült ingatlanok, amennyiben az épület legalább egyharmad része lakásokból áll.

Építkezési kedvezményre a következők jogosultak:

a) Véglegesített állami, vármegyei, városi, községi, katonai és egyházi hivatalnokok és azok a legalább öt év óta fennálló intézmények, amelyeknek költségvetését a kormány hagyja jóvá.

b) A nyugdijtvény alapján nyugdíjazottak.

c) Hadirokkantak, hadiözvegyek és állami nyugdíjban részesülő özvegyek.

d) Állami, községi, vármegyei műhelyekben dolgozó ipa-

rosok és munkások.

e) A közintézmények.

A kedvezményes kölcsönökön kívül a néplakások husz évig, a gazdasági lakások 15 évig minden községi és állami adók fizetése alól mentesek.

A néplakásépítési kedvezményben a százezer lejen felüli évi jövedelemmel, a gazdasági lakás építési kedvezményében pedig a 300 ezer leji évi keresettel bírók nem részesülnek. Ugyanez áll azokra is, akik lakható ingatlan tulajdonosai.

A közhivatalnokoknak az építkezési költség 10 százalékkal, a többi kategóriáknak az építkezési költség 40 százalékkal kell rendelkezniük, hogy az építkezési pénztártól kedvezményes kölcsönt kaphassanak. A kölcsönök 30 év alatt amortizálандók.

Az építkezési pénztár jövedelmét szubvenciók, bírságok és különböző illetékek fogják képezni.

A pénztár 30 éven keresztül évi tizmillió lej segélyt kap az államtól,

azok a vállalatok pedig, amelyek legalább száz alkalmazottat foglalkoztatnak és öt év alatt nem építettek(?) tisztviselői lakásokat, tiz százalék jövedelmi adót kötelesek fizetni a pénztárnak. Ugyanez áll a tizmillió lej alaptőkével rendelkező vállalatokra is, amennyiben öt éven belül megfelelő irodahelyiségeket nem építenek maguknak.

Egy év — 123 részvénytársaság

A központi statisztikai hivatal kimutatása szerint 1929-ben Romániában 123 új részvénytársaság alakult összesen 908 millió lej részvénytőkével és 153 vállalat emelt alaptőkét, amelyeknél az új részvényki-bocsajtás 2805 milliót tett ki. Az előző évvel szemben, amikor az új részvényki-bocsajtások összege 4613 millió volt, az új alapítások csökkenést mutatnak, mert az 1929 évi részvényki-bocsajtások végösszege csak 3713 milliót tesz ki. Érdekesebb, hogy a tőkeemelések leg nagyobb része pusztán formai-jellegűek voltak, egyrészt fuziók végrehajtására, másfelől pedig ingyen részvényeket bocsátottak ki a részvénytársaságok, vagyonuk felértékelésére.

A sörárak leszállításának kérdése

Az Erdélyi és Bánáti Sörgyárosok Egyesülete a napokban választmányi ülést tartott Kolozsváron, amelyen megállapította, hogy feltétlenül szükség van a sörárak leszállítására, azonban azt is leszögezte, hogy csak akkor szállíthatják le az árakat, ha a kormány a söradót is mérsékeli. Elhatározták, hogy a söradó leszállítása érdekében újabb akciót kezdenek és interveniálnak a kormánynál.

Ne fogadjon el mást

Gladys cipőkrém

a legjobb!

Az utolsó inflációs mérlegek készülnek

1930. december 31-ére Romániában már mindenütt aranymérleget kell készíteni -- A stabil aranyértékű valuta a lej 1929. február 7-ki kurzusa

Nagyszabású reform előtt áll a román közgazdasági élet. A jelenlegi kormány uralomrajövetelének egyik posztulátuma volt a tíz esztendő óta egyre ingadozó nemzeti valuta helyre billentése és ezzel az értékmérő román pénz állandósítása. De a következő lépésnek is meg kell történnie: és ez abban áll, hogy

a nyilvános számadásra kötelezett magánvállalatok mérlegeinek át kell térniük az arany alapra,

amely azután hű és megbízható képét adja a nemzet összgazdaságának. Ezzel együtt azonban az aranymérlegre való áttérés nemcsak az általános és magas közérdekeket szolgálja, hanem a magángazdaság, a vállalati és pénzügyi háztartás számára is megszerzi azt a nyugalmat, amelyet — az európai valuták között — a lej állandó ingadozási periodusa közben — oly annyira nélkülözni volt kénytelen mindenki. Madgearu végleges formában elhatározta, hogy áttér az aranymérleg elkészítésére.

A miniszter elgondolása szerint

az aranymérlegre való áttérés nem fakultatív, hanem kötelező jellegű lesz

és ez az új rendszer, amelynek már a legközelebbi jövőben létre kell jönnie, az új stabil valuta alapján történik meg. A stabil valuta a lej.

Ma Popovici Mihály stabilizációs törvénye végérvényes végrehajtása után,

az aranymérleg alapvalutája a lej 1929. február 7-i kurzusa.

Es ezzel megkezdődhet a gazdasági életben a bizalom újból való fellendülése és a megbízhatóság uralma. A vállalatok mindaddig — aranymérlegek hiányában — bár kimutattak mérlegeikben nyereséget, mégis minden eddigi nyereség, ami tíz esztendő alatt a mérlegekben megmutatkozott: csak látványos volt. A papírmérlegek a „papírvaluta“ idején azon alapultak, hogy a vállalati vagyontokat leértékelték úgy, hogy most az első teendő az aranymérleg elkészítésénél a leltárak konvertálása a reális pénzegységre.

Ez azután magával hozza azt is, hogy

a vállalatok részvényei, amelyek a tőzsde hazardjátékának voltak mindaddig kitéve, visszakapják valódi értéküket,

mert hisz a mérleg a fényleges helyzet hű tükörképe lesz.

Madgearu pénzügyminiszter speciális bizottságot delegált, melynek sürgős feladata az aranymérlegre való áttérés módjainak kidolgozása és az ezzel összefüggő kereskedelmi törvénypontok módosítása.

Az „aranymérleg törvény“ újból rendezi a cégbejegyzéseket

az ezzel összefüggő cégügyi

rendszer szabályokat és a mérlegkészítéssel, valamint a mérlegellenőrzéssel kapcsolatos törvényes szakaszokba is lényeges újításokat fog beplántálni.

Mindenesetre az 1929. december 31-én lezárt évekről felmutatott mérlegek hasznos utmutatásul fognak szolgálni a bizottság munkájának, amely 1930. december 31-ére már aranymérlegek készítését teszi kötelezővé mindenkire.

Agentiile societăților de asigurare din streinătate, periclitatează existența institutelor din țară

In atenția Ministerului Justiției

In ultimul timp s'au ivit atât în Capitală cât și prin principalele orașe provinciale, o sumedenie de agenții ale unor societăți străine de asigurare.

Ivite ca ciupercile după o ploaie de primăvară,

toate aceste agenții de asigurare funcționează ilegal,

neavând autorizația cuvenită din partea guvernului nostru.

La adăpostul lipsei de autorizare, agențiile acestor societăți comit tot felul de operațiuni puțin corecte.

Aceste agenții au adoptat câteva metode precise cu cari jefuiesc pe naivii căzuți în laț.

Agentiile străine au adoptat un tarif scăzut, care atrage într'adevăr clientela, dar adună sume fără nici o justificare, în buzunare fără funduri.

Ceeace arată însă intenția de fraudă a acestor societăți este clauza impusă clienților, că în caz de litigiu, procesul va avea loc în fața instanțelor din Londra, sau alt oraș internațional.

După calculele judicioase ale specialiștilor;

peste 10 milioane s'au încasat de către aceste agenții

până în prezent fără ca să plătească vreun impozit fiscal.

Este de mirare că până în prezent autoritățile noastre s'au limitat la simple invitațiuni contra unora din acești agenți.

Ministerul de Justiție trebuie să se sezizeze cât mai repede, pentruca populațiunea atât din provincie cât și cea din Capitală, să nu mai fie spoliată.

A likörgyárak a szeszesitalok 16 és félszázalékos forgalmi adójának eltörlését kérik

A január elsején életbe lépett forgalmi és fényüzési adótörvény a likör és rumkészítményekre 16 és félszázalékos forgalmi adót rótt ki tekintet nélkül azok minőségére. Miután ezek az italok a forgalmi adó alól a múltban is mentesítve voltak, a likörgyárosok egyesülete a súlyos megadóztatás alól való mentesítés érdekében lépéseket tett a pénzügyminisztériumnál. Mindamellett, minthogy a törvény ezeknek a beszedését előírja, és ez

a kötelezettség január elsejével életbe is lépett, a likörgyárak egyesületének kolozsvári körzete kötleveiben hozta vevőinek tudomására, hogy a fényüzési adót felszámítja ugyan, de amennyiben az egyesület akciója eredménnyel fog járni, ezt az összeget vevőinek vissza is fogja téríteni. Ennek érdekében a fényüzési adót nem fogják az árakba bealkulálni, hanem külön fogják mint illetéket felszámítani.

DIANA

sós borszesz, vezérképviselő „GEA“ KRAYER. Főlerakat Balkán Impex, TIMIȘOARA.

Az Erdélyi Bankszindikátus igazgatósági ülése

Az Erdélyi Bankszindikátus vezetősége ülést tartott Kolozsváron, amelyen elhatározta a szindikátus vezetősége, hogy a hozzátartozó 140 penzintézetet körlevélben hívja fel arra, hogy az intézetek lépjenek be a kolozsvári tőzsde tagjai sorába. Gazdasági körökben a Bankszindikátus akcióját meglepedéssel kísérik, mert ha a penzintézetek tömegesen csatlakoznak a tőzsdéhez, úgy annak jelentőségét feltétlenül emelik.

A Szindikátus a Román Bankszövetséggel, amely a régi intézetek érdekszövetség, szorosabb kapcsolatot akar kiépíteni és ezért kérni fogja, hogy az Erdélyi Bankszindikátus kiküldöttjeinek számát egyről ötre emelje fel a Román Bankszövetség és az újonnan megválasztandó igazgatóságba delegálja dr. Gyárfás Elemért, Boesánczy Lászlót, Hargitay Bertalant, Szemere Miklóst és dr. Balogh Elek vezérigazgatókat.

A szatmári kereskedők megszorították a kihitelezési feltételeket

Az inkasszó bizonytalansága erélyes lépésre indította a szatmári kereskedőket. A Sfatul Negustoresc tagozati választmánya egyik legutóbbi ülésén ugyanis kimondotta, hogy áruhitel csak váltófedezetre adnak ki. A kisebbszögű hitelezéseknél nem kérnek ugyan váltót csak abban az esetben, ha rőfös és posztókereskedéseknél 2000, divatáruüzletekben 1000, fűszerüzletekben pedig a vásárlás az 500 lej meghaladja. Ennek a hitelmezsorításnak a kereskedőkre nézve az az előnye, hogy az ilyen üzleti váltókat a penzintézetek a Banca Nationalánál élvezett hitel ellenében mérsékelt kamattal számíttolják le. Elhatározták továbbá, hogy közös inkasszóirodát állítsanak fel abból a célból, hogy a nehezen behajtható kinlevőségeket inkasszálja.

1,750.000 munkanélküli Németországban

A legújabb kimutatás szerint a németországi munkanélkülség különösen december második felében nagymértékben emelkedett. Ennek ellenére, hogy a jelentés csak az állami támogatásban részesülő munkanélküliek statisztikáját öleli fel, december 15-től január 15-ig 340 ezerrel emelkedett a munkanélküliek száma és ezzel elérte az 1 millió 750 ezret. A német gazdasági krízisben, különösen az ipari termelés mutat nagy visszaesést, amelyek közül 27 iparág helyzetét véve alapul, csupán a sör és margarin-ipar helyzete kielégítő, a selyem, műselyem, vegyészeti és cipőipar éppen csak hogy veszteség nélkül prosperál, míg a többi iparágak súlyos nehézségekkel küzdenek.

Felavatták a „Franco Română” Biztosító Társaság bukaresti új székházát

Száztizmillió lejre emelkedtek a „Franco Română” biztosító alaptőkéje és tartalékai

A „Franco Română” biztosító intézet az 1929. évben 226 millió lej életbiztosítást kötött és 117 millió lej kártérítést fizetett ki ügyfeleinek

Külsőségeiben is feltűnő ünnepek keretében történt meg a napokban a „Franco Romana Biztosító Társaság” új bukaresti székházának felavatása. Régen nem láttuk együtt ilyen szép számban a bukaresti közélet reprezentánsait, mint ez alkalommal, akik közül elegendő, ha csupán a következőket említjük meg: Vlad Aurél kereskedelmi miniszter, Argetoianu C. v. miniszter, Angelescu C. a képviselőház alelnöke, Buzdugan G., Franasovici Richard v. miniszter, Dobrescu D. főpolgármester, Catargi H. meghatalmazott miniszter, Sarre francia atassé, Drasso ezredes, királyi udvarnagy, Angelescu R. a Banca Nationala cenzora, Callimachi I. herceg, Albert Michel a „Cie Europeenne de Réassurance Paris” vezérigazgatója, Schander I. a „Generala” Biztosító igazgatója, Szalay E. az „Adria” Biztosító igazgatója, Barceanu A. a Banca Minerilor igazgatója, Capitaneanu A. a „Steauna României” Biztosító igazgatója és mások.

Az ünnepi istentisztelet után Marcovici István vezérigazgató üdvözölte a megjelenteket és röviden beszámolt azokról a feltűnő eredményekről, amelyeket a „Franco Romana” biztosító eddig elért.

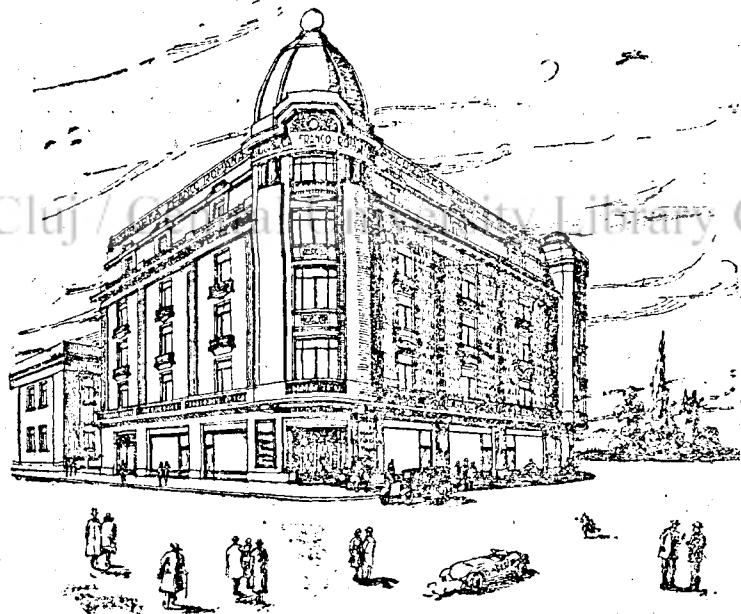
Beszámolójából többek között kitűnt, hogy az intézet az 1929. évben 226 millió lej értékű életbiztosítást realizált, hogy 1929. végéig 117 millió lej fizetett ki feleinek kártérítésként és hogy a „Franco Romana Biztosító” alaptőkéje és tartalékai 110 millió lejre emelkedtek, minek jórésze jól jövedelmező bérpalotákban fekszik.

Argetoianu C. v. miniszter, a román közélet egyik legnagyobb kapacitása szólalt fel ezután és mondott igen tartalmas beszédet, amelyben a biztosítási intézmény nemzetgazdasági jelentőségével és a Franco Romana Biztosító Társaság működésének fontosságával foglalkozott, megállapítván a „Franco Romana Biztosító” különös érdemét az életbiztosítási intézmény fejlesztésében. Nagy tetszést aratott beszéde végén üdvözölte úgy az intézet vezetőségét, mint a megjelent előkelőségeket a „Franco Romana Biztosító” igazgatósága nevében, amelynek elnöke.

Ezzel a felavatási ünnepség véget ért és a meghívott közönség Vlad kereskedelmi miniszterrel az élén, az Athene

Palace-ban rendezett banketten vett részt. A felköszöntők során Argetoianu C. igazgatósági elnök átnyújtotta Michel Albertnek, a Cie Europeenne de Réassurance Paris, vezérigazgatójának a román Koronarend keresztjét, amellyel őt a román kormány ez ünnepség alkalmából a Franco Romana Biztosító Társaság alapítása és felvirágoztatása körül kifejtett érdemeiért tüntette ki. Michel vezérigazgató poharát az intézet további fejlődésére és vezetői eredményes munkájára üritette.

Az ünnepség, amely a bukaresti sajtóban élénk visszhangot keltett, délután négy órakor ért véget.

A Franco-Română Biztosító Társaság bukaresti új székháza

S'a suspendat aplicarea cotelor județene adiționale pentru drumuri

Privitor la cotele adiționale pentru drumuri fixate de județe în ultimul timp, ministerul de finanțe a trimes tuturor departamentelor următoarea circulară:

Unele din Consiliile județene urmate de sigur în curând de celelalte în baza art. 58 din legea drumurilor au stabilit cote adiționale asupra veniturilor supuse impozitelor elementare prevăzute în legea pentru unificarea contribuțiilor directe în vederea întreținerii și construcției drumurilor de interes general.

Fixarea acestor cote nu numai că s'a făcut fără nici o examinare mai serioasă a situației economice a țării, dar a depășit cu mult cotele maximele prevăzute în art. 72 al legii contribuțiilor directe, dând naștere unei stări de nemulțumire generală.

Această situație ne impune datoria de a lua măsuri de

Inaugurarea palatului institutului de asigurare „Franco Română”

Institutul și-a sporit capitalul cu rezerve la 110 milioane lei, plasat în cea mai mare parte în palate rentabile

Societatea în 1929 a contractat asigurări de 226 milioane, plătind clienților săi 117 milioane în despăgubiri

Duminecă a avut loc inaugurarea frumosului palat al societății de asigurare „Franco-Română” din București.

Demult nu am avut ocazie, ca să vedem la un loc atât de mulți reprezentanți selecti ai vieții publice ca și cu această ocazie. Din acest select public este destul să amintim pe dnii: Dr. Aurel Vlad, ministru de comerț, Const. Argetoianu, fost ministru, C. Angelescu, vicepreședinte al Camerei Deputaților, G. Buzdugan, Richard Franasovici, fost ministru, D. Dobrescu, primarul Capitalei, H. Catargi, ministru plenipotențiar, atașatul francez Sarre, colonel Droso dela Curtea Regală, R. Angelescu, censor la „Banca Națională”, prințul I. Callimachi, Albert Michel, di-

rector general la „Cie Europeenne de Reassurance Paris”, I. Schander, director la institutul de asigurare „Generala”, E. Szalay, director la institutul de asigurare „Adria”, Barceanu, director la „Banca Minelor”, Capitaneanu, director la institutul de asigurare „Stea Română” și alții.

Di Ștefan Marcovici director general, după serviciul divin, a urât bun venit oaspeților, reliefând succesele, pe cari le-a obținut până în prezent „Franco-Romana”.

Intre altele a schițat, că institutul

în 1929 a realizat asigurări de viață în valoare de 226 milioane lei

și a plătit în despăgubiri clienților săi 117 milioane până la sfârșitul anului 1929.

Capitalul și rezervele institutului de asigurare astfel s'a urcat la 110 milioane, care este plasat în mare parte în palate rentabile.

Di Argetoianu, fost ministru dintre cele mai mari capacități ale vieții publice, ocupându-se cu importanța ce asigurările au pentru viața economică, a arătat marele rol, pe care l-a desvoltat „Franco-Română”, constatând

deosebitul succes, pe care acest institut de asigurare l-a realizat prin desvoltarea asigurărilor de viață,

în decursul activității sale.

Incheiând a urât conducătorilor institutului spor la muncă, salutând notabilitățile prezente, în numele consiliului de administrație, al cărui președinte este.

Inaugurarea încheiându-se, oaspeții, în frunte cu di Vlad, ministru de comerț, au trecut la „Athene Pallace”, unde a avut loc un copios banchet la care, cu ocazia toasturilor, di Argetoianu a imanuat dlui Albert Michel Crucea Coroanei României, conferită de guvern pentru meritele, ce a câștigat în jurul fondării și desvoltării institutului de asigurări „Franco-Română”.

Di Michel a toastat pentru prosperarea institutului, urând succese conducătorilor acestui institut.

Banchetul inaugurării palatului de asigurări „Franco-Romana” s'a încheiat la orele 4 p. m.

Inaugurarea a avut vii ecouri în ziarele din București.

Citiți „Lemnul”

Vă rugăm să binevoiți să ne comunicați de urgență răspunsul dvs.

A hét fizetéseképtelenségei

A fizetéseképtelenségi nálám az erdélyi és bánági piacon változatlanul tart. Ezen a héten az alábbi új fizetéseképtelenségek történtek. Ugyancsak közöljük a régebbi inszolvenciák ügyében hozott bírósági határozatokat:

KOLOZSVÁR: Ioan I. Jilescu autókereskedő kényszerregeyzséget kért. A passzívja 5.37.019 lej, az aktívái 5 millió 381.131 lej, a cég tehát alig negyvenezer lejjel passzív. Hitelezőinek három év alatt fizetendő 50 százalékos kvótát ajánlott fel garancia ellenében.

Sámson Mór fizetéseképtelenséget jelentett, magánregeyzséget folytat, hitelezőinek 60-70 százalékos kvótát ajánlott fel. A tárgyalásokat a Hitelezői Védegylet folytatja.

Helios kötöttáru kereskedő-cég, melynek tulajdonosa, Friedmann Sándor kényszerregeyzséget kért. A passzívja négy millió lej, az aktívák 2.800.000 lej. Hitelezőinek két év alatt fizetendő 50 százalékos kvótát ajánl fel.

Mártonffy Testvérek és Társa szőrmeáruház kényszerregeyzséget kért. A passzívja 13 millió lej, az aktívák nyolcmillió lejt reprezentálnak. A hitelezőknek három év alatt fizetendő 50 százalékos kvótát ajánlott fel.

TEMESVÁR: A „Defra“ Cipőgyár kényszerregeyzséget kért. A passzívja 11.975.000 lejt tesz ki, az aktívák 14.500.000 lejt tesz ki. A hitelezők százszázalékos kiegyezési kvótát kapnak május egytől kezdődő 12 havi egyenlő részletben.

Winternitz Manó divatáruház hitelezői elfogadták a felajánlott egyezséget. Eszerint a cég 24 havi egyenlő részletben 50 százalékos fizetést cca. nyolcmillió lejt reprezentáló hitelezőinek.

Metz S. Utódai kézmű- és rövidáru nagykereskedés kényszerregeyzséget kért. A hitelezők összesen 12.673.955 lej követelést jelentettek be, amelyből biztosított követelés 5.091.866 lej. A hitelezők a 92 százalékos kvótát elfogadták.

A Terézia kisbeckerekéi gőzmalom 50 százalékos kvótát

ajánlott fel hitelezőinek, akik a kényszerregeyzséget megfeltebbzték, mert azon a nézetten voltak, hogy a malom nagyobb kvótát is tudna fizetni. A temesvári törvényszék a feltebbzést elutasította és így a kényszerregeyzség jogerőre emelkedett.

NAGYVÁRAD: Hercz Lajos vaskereskedő kényszerregeyzséget kért. Aktívája 1 millió 200.000 lej, passzívja közel kétfélmillió. Felajánlott 50 százalékos kvótát 12 havi egyenlő részletben való fizetésre.

Waldner Ignác butorkereskedő kényszerregeyzséget kért. Passzívja 1.500.000 lej, aktívája 600.000 lej, 50 százalékos kvótát ajánlott fel.

NAGYENYED: Tange Utóda Demeter textilkereskedő körlevélben értesítette hitelezőit, hogy fizetéseit beszüntette. Statust nem közölt, az egyezséget is később fogja felajánlani. A cég negyven éve áll fenn.

SZÉKELYKOCSDÁR: Kubaszek István kereskedő fizetéseképtelenséget jelentett. Passzívja több mint két millió lej, aktívák ismeretlen. Hitelezőinek 40 százalékos kvótát ajánlott fel.

Itt említjük meg, hogy az Ilfovi csődbíróság kimutatása szerint a kényszerregeyzséget törvény életbeléptetése óta január elsejéig Bukarestben 104 kényszerregeyzséget kértek, amiből 12 kérelmet utasítottak vissza. A kényszerregeyzségek összege 3 milliárd 126 millió lej volt, amiből a fedezetlen tartozás 1 milliárd 34 millió tett ki.

Minele de Granit din Poieni și sporese capitalul

„Minele de Granit din Poieni S. A.“ cu sediul în Cluj, în adunarea generală extraordinară au hotărât să-și urce capitalul dela 5 la 10 milioane lei.

Nouile acții vor trece în mâinile actualilor acționari.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲
Olvassa a „Lemnul“-t

▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼

Kényszerregeyzséget kért a kolozsvári „Tesatoria Ardeleană S. A.

A huszmillió passzív között a Creditul Industrial nyolcmillió lejjel szerepel

A kolozsvári Tesatoria Ardeleană S. A. kényszerregeyzséget kért. A passzívja 20 millió lej, az aktívák 15 millió lejt tesznek ki. Hitelezőinek 50 százalékos kvótát ajánlott fel garancia ellenében.

a cég aktívája körülbelül 15 millió lej, míg passzívai meghaladják a 20 millió lejt.

A Tesatoria Ardeleana id. Albini Gyula szenátor alapítása és tulajdona. A vállalat már régóta fizetési nehézségekkel küzd és többször kísérelték meg szanálást, de sikertelenül. Legutóbb

a 8 millió lej alaptőkét 80 ezer lejre bélyegezték le,

majd az alaptőke felemelésével kíséreltek, de konkrét eredmény nélkül. A hitelezők sorozatosan perelték, árverést és végrehajtást foganatosítottak ellene. Egyik legutóbbi

árverésen az iparvállalat gépeit 550.000 lejjel elárverezték, ezt az árverést azonban a törvényszék megsemmisítette, miután beigazolást nyert, hogy a gépekre zálogjogi bekebelezést eszközölt a

Creditul Industrial, amelynek 8 millió lej ipari kölcsönrel tartozik a Tesatoria Ardeleana.

A vállalat fizetési nehézségeit főleg az okozta, hogy 28 millió lej értékű állami megrendelést nem tudott leszállítani.

Értesülésünk szerint az a családi konzorcium, amely a vállalat hitelezői között, jelentős összeggel érdekelt, azzal a tervvel foglalkozik, hogy a kényszerregeyzség megkötése után újabb tőkékkel felemelik a vállalat alaptőkét és teljesen reorganizálják az iparvállalatot.

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7

Fiókjai: Décs, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon. —

Saját tőkéi 85 millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez.

Áruraktárai a vasut mellett

Engedélyezett devizahely.

Betéteket elfogad

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. — Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szaklapja

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 121. — Telefon: 4-44.

Director și răspunzător: } TRAIAN CHIRILĂ
Igazgató és felelős szerk: }

Abonamente — Előfizetési árak

In țară pe un an	{ Pentru particulari comercianți și industriali 1200 lei	Jumătate an { 600 lei
Belföldön egész évre	{ Pentru bănci instituțiuni financiare și cetățeni 2000 lei	Feleure . . . { 600 lei
	{ Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak 1200 lei	
	{ Bankoknak, pénzintézeteknek és társaságoknak 2000 lei	
	{ Pentru străinatate 1500 lei.	
	{ Külföldre	

Anunțuri — Hirdetések:

Pagina I. a. cm ²	{ 20 lei
Cimlapon I. oldal cm ² -ként	{ 15 lei
In text	{ 80 lei
Szövegoldal	{ 80 lei
Un sir garmond	{ 80 lei
Egy garmond sor	{ 80 lei

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal

Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA
COMERȚ ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 73.400.000

Sediul Social: Satu-Mare.

Sucursale:

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAI.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, ízletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII., Baross-tér 10. szám.

FONDAT IN ANUL 1812

J. SI C. KIMMEL S. P. A.

TIMISOARA

Instalație proprie pentru fabricarea:
TUICĂ, SLIGOVITZ ȘI COGNAC

Fabrică de licheruri
Fabrică de butoaie

Mare deposit de vinuri și țuică en gros!

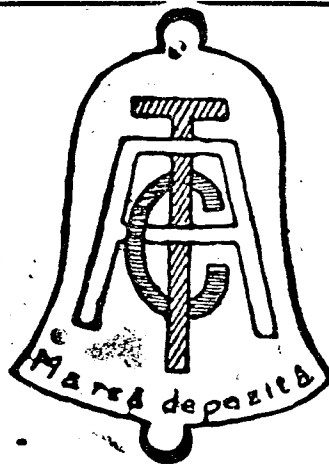
Ardealul Economic
Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20'—
Szöveg között cm²-
ként — — Lei 15'—
Többi hirdetési ol-
dalon — — Lei 10'—
Egy garmond sor Lei 80'—

Cititi

„Lemnul”

Cu această marcă este prevăzută
fiecare obiect de argint și lux fa-
bricat în fabrica

„TACĂMUL” din

Finetă de 800!

Pabricațiile se pot procura în prăvăliile re-
bijuterii mai bune. Numai pentru revânzătorii.
„TACĂMUL” fabrică de argintării, Cluj
Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4-82
Adresa telegrafică: „Tacămul”

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.
Fiókhintzet: Dej-Dés, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen
Zălau-Zilah

Saját tőkési **58** millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben vé-
gez. — Engedélyezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.